

Prof. dr hab. Tadeusz Palmowski
Uniwersytet Gdański
Instytut Geografii, Zakład Rozwoju Regionalnego

Ocena

**dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego i popularyzatorskiego
w postępowaniu habilitacyjnym dr Michała Męczyńskiego
z Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych Instytutu Geografii Społeczno-
Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**

Recenzja została sporządzona na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności:

Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2003 nr 65 poz. 595);

Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianach ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianach niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 nr 84 poz. 4555);

Rozporządzenie Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196 poz. 1165);

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2018 poz. 261).

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym dr Michała Męczyńskiego została przygotowana na podstawie następujących dokumentów przekazanych przez Przewodniczącego Rady Naukowej Dyscypliny Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna i jednocześnie Dziekana Wydziału prof. dr. hab. Pawła Churskiego: wniosku z dnia 30 kwietnia 2019 r. o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego, kopii dyplomu stwierdzającego posiadanie stopnia doktora Nauk o Ziemi, w zakresie geografii,

autoreferatu przedstawiającego opis dorobku i osiągnięcia naukowe (w języku polskim i angielskim), wykazu opublikowanych prac naukowych. Przedstawiono również informację o dorobku dydaktycznym, organizacyjnym, współpracy naukowej w tym międzynarodowej oraz o działalności popularyzującej naukę.

Do wniosku jako dokumentację dorobku naukowego dołączono pracę pt. "Klasa kreatywna i jej warunki pracy w wybranych aglomeracjach miejskich Europy. Studium porównawcze Birmingham, Lipska, i Poznania" - najważniejszą w cyklu czterech publikacji wchodzących w skład głównego osiągnięcia habilitacyjnego. Praca została opublikowaną w 2018 r. przez Bogucki Wydawnictwo Naukowe w Poznaniu. Recenzentem wydawniczym była dr hab. Beata Namyślak. Pozostałe trzy publikacje o charakterze artykułów opublikowane zostały w uznanych czasopismach geograficznych w roku 2010 oraz w 2016 roku. Habilitant załączył także 9 wybranych, wiodących publikacji wydanych w latach 2006-2018 (łącznie z opublikowaną w 2007 roku rozprawą doktorską). Pięć z tych prac w całości jest wykonanych przez Habilitanta, W pozostałych przypadkach jest współautorem. Na uwagę zasługuje wspomniana, obszerna (158 stron) autorska monografia wydana w postaci książkowej przez Bogucki Wydawnictwo Naukowe z Poznania pt. "Przestrzenne zróżnicowanie i dyfuzja technologii informacyjno-komunikacyjnych", Całość domyka kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora, spis wybranych publikacji, dane osobowe Habilitanta oraz elektroniczna wersja wniosku i wszystkich załączników.

Dr Michał Męczyński, jak już stwierdzono za swoje główne osiągnięcie naukowe uznał cykl czterech publikacji, w skład którego wchodzi jedna monografia wydana w języku polskim i trzy angielskojęzyczne artykuły o łącznym tytule "Klasa kreatywna i sektor kreatywny w aglomeracjach miejskich".

Informacje dotyczące kandydata i jego życiorysu zawodowego

Habilitant studia magisterskie z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu ukończył w 2002 r. Na podstawie rozprawy doktorskiej pt. "Przestrzenne zróżnicowanie i dyfuzja technologii informacyjno-komunikacyjnych" wykonanej w 2006 r. na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uzyskał stopień doktora Nauk o Ziemi w zakresie geografii. Promotorem rozprawy

był prof. dr hab. Tadeusz Stryjakiewicz. W latach 2002-2003 Michał Męczyński był doktorantem na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Następnie w latach 2003-2006 był doktorantem i stypendystą Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Collegium Polonicum w Słubicach oraz Europa - Universität Viadrina Frankfurt (Oder) w ramach programu Europa Fellows, finansowanego ze środków Federalnego Ministerstwa Edukacji i Badań Republiki Federalnej Niemiec. W latach 2006-2010 na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza pełnił funkcję adiunkta zatrudnionego w ramach międzynarodowego projektu badawczego ACRE (Accommodating Creative Knowledge-Competiveness of European Metropolitan Regions within the Enlarged Union) w ramach 6 Programu ramowego Unii Europejskiej. Następnie w latach 2010-2016 zatrudniona był na stanowisku adiunkta w Instytucie Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a od roku 2016 do dziś w tej samej jednostce pracuje na etacie starszego wykładowcy.

Ocena merytoryczna głównego osiągnięcia naukowego

Monografia pt: "Klasa kreatywna i jej warunki pracy w wybranych aglomeracjach miejskich Europy. Studium porównawcze Birmingham, Lipska, i Poznania" - jest najważniejszą w cyklu czterech publikacji wchodzących w skład głównego osiągnięcia habilitacyjnego. W jego skład włączone zostały także trzy angielskojęzyczne artykuły (w tym jeden współautorski), z których jeden stanowi rozdział w monografii uznanego wydawnictwa Routledge. Tytuł całości to: "Klasa kreatywna i sektor kreatywny w aglomeracjach miejskich".

Przedstawiony przez Habilitanta cykl wpisuje się w światowy nurt badawczy z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, który rozwinął się na początku XXI wieku. Zgodnie z jego założeniami kreatywność zaczęto postrzegać jako jedno z najważniejszych źródeł rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym powstawania nowych firm i tworzenia nowych miejsc pracy. Sektor kreatywny powoduje implikacje w wymiarze społecznym, ekonomicznym i przestrzennym. W wymiarze społecznym pojawia się nowa klasa kreatywna. W wymiarze przestrzennym funkcjonowanie sektora kreatywnego polega między innymi na dokonywaniu wyborów lokalizacyjnych przedstawicieli tej klasy związanych w szczególności z wyborem miejsc zamieszkania i miejsc pracy. Ten nurt badawczy stanowił inspirację dla badań prowadzonych przez Habilitanta. Wpłynął na

ukształtowanie Jego profilu badawczego. Dodatkowym motywem było zaangażowanie dr Michała Męczyńskiego w realizację międzynarodowego projektu ACRE (Accommodating Creative Knowledge. Competitiveness of European Metropolitan Regions within the Enlarged Union - Wykorzystanie kreatywnej wiedzy. Konkurencyjność europejskich regionów metropolitalnych w rozszerzonej Unii) razem z zespołami badaczy z 13 ośrodków metropolitalnych Unii Europejskiej w latach 2006-2010. Wyniki badań Autora w tym zakresie stanowią jego główne osiągnięcie habilitacyjne. Osobisty wkład dr Michała Męczyńskiego w dyskusję dotyczącą roli klasy kreatywnej i sektora kreatywnego w rozwoju społeczno-gospodarczym dotyczy trzech nurtów: przestrzennego zróżnicowania warunków pracy klasy kreatywnej, przestrzennej struktury i organizacji sektora kreatywnego oraz roli klasy kreatywnej w aglomeracjach miejskich. W tak określone nurty badawcze wpisana została prezentowana monografia i trzy wskazane artykuły.

Głównym celem badawczym monografii była analiza uwarunkowań towarzyszących kształtowaniu się klasy kreatywnej w wybranych aglomeracjach miejskich Europy (Birmingham, Lipsk, Poznań) oraz zróżnicowanie warunków jej pracy w tych aglomeracjach. Celowi głównemu towarzyszyło pięć prawidłowo postawionych pytań badawczych. Dobór aglomeracji polegał na tym, że cechują się one zróżnicowanym poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego oraz odmiennością modeli gospodarki rynkowej państw na których są usytuowane.

Przedstawiona do oceny monografia liczy 121 stron i zawiera 17 rycin i 14 tabel. Spis literatury składa się z 301 pozycji, z czego aż 210 w języku angielskim i tylko 91 w polskim. Zawiera także spis 27 źródeł internetowych. Jest to praca dobrze udokumentowana praca analityczna. Składa się z pięciu rozdziałów, (z których pierwszy to wstęp) oraz z zakończenia. Całość przedstawia w sposób uporządkowany problemowo podstawowe zagadnienia badawcze.

Pierwszy rozdział monografii pt. "Klasa kreatywna i jej warunki pracy w wybranych aglomeracjach miejskich Europy...." to wstęp, z prawidłowo sformułowanym przez Autora celem pracy, bogatą literaturą, źródłem danych oraz przyjętymi metodami badań. Następna część o charakterze przeglądowo-teoretycznym ukazuje ewolucję pojęcia kreatywności w oparciu o bogatą literaturę nie tylko z geografii społeczno-ekonomicznej, ale także z filozofii psychologii, i ekonomii. Na tej podstawie Autor zaproponował własną definicję tego pojęcia. Po odniesieniu do koncepcji klasy kreatywnej Richarda Floridy skonfrontowanej z klasyczną

teorią Marksa oraz współczesnymi koncepcjami podziałów społecznych m. in. Druckera i Standinga, a także uwag krytycznych, dotyczących koncepcji Floridy, Habilitant przedstawił i uzasadnił autorską koncepcję podziału klasy kreatywnej na kreatywny rdzeń i profesjonalistów. W ten sposób odniósł się i odpowiedział na postulaty wielu badaczy, (Pratt, Boschma, Fritsch), którzy proponowali wykonanie lepszego niż Florida uzasadnienia klasyfikacji działalności i zawodów oraz wewnętrznego podziału klasy kreatywnej.

W rozdziale trzecim Habilitant na podstawie bogatej literatury światowych klasyków tego nurtu badań określił specyfikę pracy kreatywnej. W szczególności skoncentrował się na znaczeniu uwarunkowań w jakich ta praca jest wykonywana. Pozwoliło to na konstatację, że jak w przypadkach różnych grup zawodowych, tak i w klasie kreatywnej do istotnych warunków pracy należy wynagrodzenie, stabilność zatrudnienia, czas pracy oraz satysfakcja z warunków pracy. Autor dowiódł, że w przeciwieństwie do Floridy wskazującego na podejście autoeliczne, klasę kreatywną tworzą także ludzie o postawie utylitarnej wobec pracy.

Rozdział czwarty monografii to analiza uwarunkowań, towarzyszących kształtowaniu się klasy kreatywnej w aglomeracjach Birmingham, Lipska i Poznania. Na podstawie opracowań, które powstały w ramach projektu ACRE oraz literatury naukowej dotyczących badanych miast, Habilitant słusznie wskazał, że na narodziny i rozwój klasy kreatywnej w tych aglomeracjach wpłynęły historyczne uwarunkowania społeczne, gospodarcze oraz instytucjonalne. Jednak siła oddziaływania tych uwarunkowań była różna w każdej z analizowanych aglomeracji.

Rozdział piąty poświęcony warunkom pracy klasy kreatywnej w Birmingham, Lipsku i Poznaniu pozwolił na udowodnienie, że we wszystkich tych aglomeracjach płace przedstawicieli klasy kreatywnej były wyższe o przeciętnych wynagrodzeń. Pozwoliło to na potwierdzenie słuszności tezy Floridy o wysokim poziomie wynagrodzeń klasy kreatywnej. Większość badanych osób w tych miastach pracowała w ramach stabilnej formy zatrudnienia, na etacie na czas nieokreślony. Najwyższy odsetek osób samozatrudnionych wśród badanych aglomeracji występował w najslabiej rozwiniętej gospodarczo aglomeracji Poznania. Badania dotyczące satysfakcji z warunków pracy przedstawicieli klasy kreatywnej, pozwoliły stwierdzić Autorowi, że większość z nich wykazywała zadowolenie z pracy. Potwierdzona została także teza Herzberga, dotycząca istotnej roli jaką w motywowaniu pracownika odgrywa możliwość wpływania na własną pracę. Czynnikiem ten zdaniem Habilitanta odgrywa szczególną rolę wśród przedstawicieli klasy kreatywnej, gdyż daje im możliwość kreowania

własnej ścieżki rozwoju, prowadzenia działalności kreatywnej oraz formułowania celów i sposobów ich realizacji.

W zakończeniu Autor wskazał, że ze względu na dużą falę krytyki dotyczących koncepcji klasy kreatywnej Floridy, niezbędne było uzasadnienie wyboru nowej stratyfikacji społecznej jako odpowiedzi na wyzwania, jakie niesie rozwój gospodarczy państw, regionów i miast w XXI wieku. Słusznie podkreślił, że w świetle tych wyzwań pojęcie klasy kreatywnej zyskuje nowy, przestrzenny wymiar. Dotyczy on preferencji lokalizacyjnych przedstawicieli tej klasy związanych z dużymi aglomeracjami miejskimi. W badanych aglomeracjach na rozwój klasy kreatywnej wpłynęło szereg, często następujących po sobie czynników. Odpowiadają one założeniom koncepcji rozwoju klasy kreatywnej przedstawionym przez Floridę, która podkreśla postawę akceptacji i tolerancji społeczności lokalnej wobec przybywających migrantów oraz wobec indywidualnych cech przedstawicieli tej klasy. Autor potwierdził także tezę o zróżnicowanych warunkach pracy w badanych miastach. Dostrzegł istotne różnice w warunkach pracy kreatywnej, m.in. w zakresie niskiego poziomu wynagrodzeń w aglomeracji Poznania, które mogą być niwelowane w ramach systemu flexicurity.

Podsumowując można stwierdzić, że analizowana monografia stanowi wartościowe uzupełnienie w polskiej literaturze z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej w części analiz dotyczących zróżnicowania warunków pracy klasy kreatywnej. Znacząco wzbogaca dyskusję nad problematyką kreatywności, koncepcjami nowych stratyfikacji społecznych oraz warunkami pracy klasy kreatywnej. Część empiryczna dobrze obrazuje zróżnicowane warunki pracy klasy kreatywnej w aglomeracjach miejskich znajdujących się na różnych etapach poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego.

Drugą publikacją wchodzącą w skład głównego osiągnięcia naukowego dr Michała Męczyńskiego jest artykuł pt. "Creative urban processes in post-communist metropolises: the case of the Poznań metropolitan region", napisany wspólnie z prof. Tadeuszem Strykiewiczem i opublikowany w czasopiśmie *International Journal of Sustainable Development*. Wpisuje się on w nurt badawczy Habilitanta dotyczący struktury przestrzennej i organizacji sektora kreatywnego. Pojawienie się tego sektora stanowi według niego, jedną z cech charakteryzujących zmiany zachodzące w gospodarce światowej, w poszczególnych społeczeństwach, a także na obszarach metropolitalnych. Jako przykład regionu, który ilustruje charakter i typowe cechy procesów kreatywnych w postsocjalistycznych

metropoliach Europy Środkowo-Wschodniej przyjęto poznański obszar metropolitalny. Autorzy doszli do wniosku, że oprócz wysokiego poziomu przedsiębiorczości wśród lokalnych przedstawicieli klasy kreatywnej i korzystnej sytuacji gospodarczej, poznański obszar metropolitalny nie był szczególnie atrakcyjny dla przedstawicieli klasy kreatywnej. Wiązało się to ze homogeniczną strukturą etniczną oraz niewielką liczbą mieszkających i napływających tu cudzoziemców. W przyciąganiu do miasta przedstawicieli klasy kreatywnej czynniki "miękkie" - co stanowi pewne novum, nie odgrywają (w przeciwieństwie do Europy Zachodniej) większej roli, Bardzo istotne są za to czynniki "twarde" związane m.in. z poziomem wynagrodzeń, dostępnością miejsc pracy oraz cenami mieszkań. Wysokiej jakości kapitał ludzki, liczne uczelnie, bogate dziedzictwo historyczne i kulturowe, zdaniem Autorów, spowodują, że w niedługiej przyszłości poznański obszar metropolitalny może stać się ważnym regionem, który będzie przyciągał przedstawicieli klasy kreatywnej. Może to nastąpić dopiero po dogonieniu gospodarek obszarów metropolitalnych Europy Zachodniej.

Artykuł zawiera także niezwykle trafne i stale aktualne rekomendacje dla polityki lokalnej w tym zakresie. Wypełnia lukę dotyczącą sektora kreatywnego w rozwoju obszarów metropolitalnych, uzupełnia istniejący stan badań o opracowanie zawierające bardzo istotne rekomendacje dla władz lokalnych i regionalnych w zakresie tworzenia strategii i programów rozwoju miast i obszarów metropolitalnych. Stanowi także nowe spojrzenie na programy rozwoju miast i regionów, które nastawione były na przyciąganie firm i przedsiębiorstw, a niewystarczająco na przyciąganie pracowników klasy kreatywnej.

Trzecią publikacją wchodzącą w skład osiągnięcia habilitacyjnego dr Michała Męczyńskiego jest artykuł pt. "The role of creativity and innovativeness of firm managers in socio-economic development: The case of the Poznań Metropolitan Region", wydany w monografii pod redakcją G. Micka pt. "Understanding innovation in emerging economic spaces", opublikowanej przez wydawnictwo Routledge w ramach serii wydawniczej "The Dynamics of Economic Space". Jego zawartość dotyczy innowacyjności i kreatywności menadżerów firm sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym i jak poprzedni artykuł wpisuje się w nurt badań Habilitanta poświęcony roli klasy kreatywnej w aglomeracjach miejskich. Celem artykułu była udana próba określenia roli, jaką odgrywa kreatywność i innowacyjność menadżerów sektora kreatywnego w rozwoju społeczno-gospodarczym poznańskiego obszaru metropolitalnego. Uwzględniono tu także dynamiczne zmiany otoczenia dla menadżerów firm sektora kreatywnego zachodzące w obszarze metropolitalnym. Jest to udana koncepcja przejścia od procesu kreatywnego do

innowacyjnego, w którym istotną rolę odgrywa menadżer oraz kreatywne otoczenie. Artykuł ten stanowi autorski wkład Habilitanta w badania z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej w zakresie sposobów funkcjonowania i komunikacji menadżerów firm sektora kreatywnego.

Czwarta publikacja wchodząca w skład ocenianego cyklu osiągnięcia habilitacyjnego to artykuł pt. "Personal Networks on the Labour market: Who Finds a Job in the Creative Sector in Poznań?" opublikowany w "Quaestiones Geographicae". Habilitant w ramach nurtu badań dotyczących roli klasy kreatywnej w aglomeracjach miejskich zajął się tu rolą sieci kontaktów społecznych w znajdowaniu pracy przez przedstawicieli klasy kreatywnej. Wykorzystał w nim założenia koncepcji Granovettera dotyczącą siły słabych więzi. Dynamicznie rozwijający się rynek pracy klasy kreatywnej powoduje wzrost niestabilnego zatrudnienia oraz zróżnicowanie warunków pracy. Celem artykułu było określenie znaczenia siły słabych i silnych więzi w sieciach społecznych członków klasy kreatywnej w znajdowaniu pracy. Wyniki przeprowadzonych badań pozwoliły na konstatację, że lokalni menadżerowie firm sektora kreatywnego z poznańskiego obszaru metropolitalnego wykorzystywali najczęściej silne więzi w znajdowaniu pracy. Korzystali z trwałych, długoletnich kontaktów i relacji jakie łączą ich z bliskimi i przyjaciółmi. Silne więzi stanowią podstawę zaufania, które może zmniejszyć obawy i zapewnić komfort pracy. Natomiast migranci transnarodowi pracujący w sektorach kreatywnych, w znajdowaniu nowej pracy wykorzystywali słabe więzi społeczne. To stanowi zdaniem Habilitanta formę przenoszenia wzorców zachowań tej grupy przedstawicieli klasy kreatywnej z państw Europy Zachodniej. Można stwierdzić, że artykuł ten w istotny sposób wpływa na poszerzenie dyskusji wśród badaczy sektora kreatywnego o problematykę dotyczącą znaczenia siły więzi w sieciach społecznych kształtujących się między przedstawicielami klasy kreatywnej w poszukiwaniu pracy.

Przedłożony do oceny cykl pt. "Klasa kreatywna i sektor kreatywny w aglomeracjach miejskich" składający się z monografii i powiązanych z nią trzech artykułów naukowych stanowi spójne, powiązane tematycznie osiągnięcie naukowe, poświęcone rozwojowi klasy kreatywnej i sektora kreatywnego w aglomeracjach miejskich. Tworzy pewną całość problemową o określonym profilu metodologicznym i zarysowanej problematyce, której podejście i rozwiązanie wnosi znaczący wkład do rozwoju badań sektora kreatywnego. Wszystkie pozycje są komplementarne i tworzą zwarte pod względem merytorycznym, udane dzieło naukowe. Habilitant także poprawnie sformułował

najważniejsze wnioski płynące z tego opracowania. Praca wnosi nowe elementy poznawcze do tego, tak istotnego współcześnie nurtu badań geograficznych. Trzeba podkreślić, że opracowanie to wypełnia lukę poznawczą w zakresie analiz zróżnicowania warunków pracy klasy kreatywnej w ujęciu międzynarodowym. Wskazuje także nowe kierunki badań w dziedzinie geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej dotyczące zróżnicowania warunków pracy wybranych grup pracowników.

Wyniki przeprowadzonych przez Habilitanta badań mogą być zastosowane w dalszych analizach dotyczących rozwoju sektora kreatywnego oraz klasy kreatywnej. Znajomość tych procesów może mieć także znaczenie aplikacyjne w kształtowaniu polityki na rzecz rozwoju sektora kreatywnego. Walory metodologiczne pracy polegają na nowatorskim rozszerzeniu pola badawczego sektora kreatywnego.

Autor wykazał się dużą dyscypliną intelektualną i umiejętnością konsekwentnego prowadzenia wywodu. Opracowanie wyróżnia się starannością, napisane została w sposób jasny i zrozumiały. Język cyklu jest precyzyjny i konkretny. Widać tu profesjonalizm i dojrzałość Habilitanta.

Ocena pozostałego dorobku naukowo-badawczego

Dorobek naukowy dr Michała Męczyńskiego, (po uzyskaniu stopnia doktora), poza głównym osiągnięciem naukowym, stanowi 40 recenzowanych publikacji naukowych, z czego 19 w języku angielskim. Duża część z nich została wydana w renomowanych wydawnictwach takich jak Alexandrine Press, Ashgate Publishing Company, Wiley-Blackwell.

Obszar zainteresowań naukowo-badawczych Habilitanta dotyczy trzech obszarów zainteresowań. Wspomnianą już szeroko rozumianą problematykę rozwoju klasy kreatywnej i sektora kreatywnego w obszarach metropolitalnych, a także przestrzennego zróżnicowania innowacyjności gospodarki i przestrzennej dyfuzji innowacji oraz rozwoju miast i kształtowania polityki miejskiej.

W zakresie problematyki dotyczącej rozwoju klasy kreatywnej i sektora kreatywnego w obszarze metropolitalnym Habilitant opublikował łącznie 23 prace, z czego 12 w języku angielskim. Ten nurt badawczy stanowi naturalną kontynuację i rozszerzenie wcześniej prowadzonych badań nad rolą innowacyjności w rozwoju społeczno-gospodarczym państw i regionów. Inspiracją do podjęcia badań w tym zakresie było zaangażowanie Autora w

międzynarodowym projekcie badawczym ACRE. W jego trakcie brał udział, wraz zespołem badawczym z Poznania w przygotowaniu sześciu raportów dotyczących sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym. Raporty te opublikowane zostały przez wydawnictwo uniwersyteckie z Amsterdamu. Wkład Habilitanta do tych raportów polegał na opracowaniu wybranych problemów badawczych dotyczących kształtowania się ścieżki rozwoju poznańskiego obszaru metropolitalnego, analizy poziomu rozwoju sektora kreatywnego, migracji oraz kształtowania się rynku pracy przedstawicieli klasy kreatywnej. W tym zakresie, w ramach współpracy z uczonymi brytyjskimi i niemieckimi Habilitant opublikował artykuł w londyńskim czasopiśmie Built Environment oraz kolejne dwa współautorskie artykuły w oxfordzkim wydawnictwie Wiley-Blackwell. Doświadczenia uzyskane w ramach międzynarodowego programu ACRE pozwoliły na udział Habilitanta w roli eksperta w projekcie CREA.RE (Creative Regions), która zaowocowała opublikowaniem rozdziału w monografii pt. "Lokalny Plan działania na rzecz sektorów kreatywnych w Poznaniu i Wielkopolsce".

Poza publikacjami, wyniki swoich badań z obu projektów dr Michał Męczyński prezentował podczas międzynarodowych konferencji naukowych organizowanych przez Regional Studies Association w Pradze i Louven oraz przez American Association of Geographers w Waszyngtonie. Uczestniczył także z wystąpieniami na konferencjach krajowych, m.in. w Krakowie, Szczecinie i Ustroniu. Miał możliwość odbycia stażu naukowego na Uniwersytecie w Birmingham.

Drugi nurt zainteresowań Habilitanta dotyczy przestrzennego zróżnicowania innowacyjności gospodarki i przestrzennej dyfuzji innowacji. W jego ramach Michał Męczyński był uczestnikiem trzyletniego programu badawczego Europa Fellows sfinansowanego przez Ministerstwo Edukacji i Badań Republiki Federalnej Niemiec. Jego efektem była rozprawa doktorska, która ukazała się drukiem w 2007 roku. W ramach tego nurtu ukazało się także kolejnych pięć publikacji wydanych w latach 2006-2011 w Warszawie, Krakowie i Poznaniu. Zagadnienia te Habilitant referował także podczas konferencji międzynarodowych m.in. w Tunisie i Waszyngtonie oraz w Krakowie i Poznaniu, a także Usti nad Labem.

Trzeci obszar prac badawczych Habilitanta związany jest z problematyką rozwoju miast i kształtowania polityki miejskiej. Dzięki uzyskaniu w 2010 roku grantu badawczego na wykonanie projektu INURBS (Investing in Urban Sustainable Development), finansowanego

ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ramach programu STAREBEI, Habilitant był współautorem publikacji pt. "Territorial diagnosis of competitiveness of urban areas in Poland". Głównym celem tej monografii było określenie zmian demograficznych i ekonomicznych zachodzących w polskich miastach na początku XXI wieku, z uwzględnieniem szans i zagrożeń dotyczących możliwości prowadzenia inwestycji w tych miastach ze środków Unii Europejskiej. W latach 2010-2012 Habilitant pełnił funkcję kierownika tego grantu. Był uczestnikiem konferencji organizowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny w Luxemburgu i Brukseli. Te zainteresowania badawcze kontynuował w ramach prac na rzecz Wielkopolskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego w ramach projektu "Rewitalizacja miast w województwie wielkopolskim". Ich efektem były dwa współautorskie rozdziały w monografii poświęconej rewitalizacji miast. Habilitant zaproponował w nich przykłady dobrych praktyk w zakresie rewitalizacji miast oraz sformułował rekomendacje dotyczące realizacji przyszłych projektów w tym zakresie.

Wskaźnik cytowań publikacji dr Michała Męczyńskiego po uzyskaniu stopnia doktora według Web of Science, na podstawie Cited Reference wynosi 68, według bazy Scopus 42, a według bazy Google Scholar 233. Wartość indeksu Hirsha dla bazy Web of Science, na podstawie Cited Reference wynosi 5, według bazy Scopus 4, a według bazy Google Scholar 10. W dorobku Habilitanta sumaryczna liczba punktów według punktacji MNiSW wynosi 194,885.

Habilitant wyniki swoich badań prezentował łącznie na 35 konferencjach naukowych, w tym 22 bardzo prestiżowych o zasięgu międzynarodowym. Podczas konferencji RSA przewodniczył sesji poświęconej sektorowi kreatywnemu. W ramach współpracy z Leibniz-Institut für Raumbezogene Sozialforschung (IRS) w Erkner brał czynny udział w seminariach tego instytutu. Współorganizował kilka konferencji w ramach m.in. programu ACRE oraz sieci RSA.

Łącznie uczestniczył w sześciu projektach badawczych, z których trzy miały charakter międzynarodowy (ACRE wykonywany w ramach 6. Programu ramowego Unii Europejskiej), w jednym pełnił funkcję kierownika. Był także członkiem międzynarodowej sieci badawczej RSA. Pełnił także funkcję recenzenta czasopism *Quaestiones Geographicae*, *Bulletin of Geography*, *Socio-Economic Series* i *Rozwój Regionalny*.

Dorobek dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny

Dr Michał Męczyński posiada bogaty dorobek dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny. Od 2006 roku prowadzi zajęcia w Instytucie Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM. W języku polskim był to wykład Teoria lokalizacji działalności gospodarczej, następny wykład to Regiony innowacyjne, kolejny Gospodarka innowacyjna. W języku angielskim prowadził wykłady Development of the creative sector in the European Union, wykład Demography of Poland oraz Cross-Border spatial planning. Prowadzone one były na Wydziale Politologii i dziennikarstwa UAM. Habilitant prowadził także ćwiczenia: Geograficzne systemy informacji, Demografia, Geografia osadnictwa, Podstawy statystyki oraz Gospodarka przestrzenna.

Pod Jego opieką w Instytucie Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej WNGiG UAM powstało łącznie 12 prac magisterskich.

W ramach działalności popularyzującej naukę Habilitant wygłosił dla studentów wykład podczas Dni Nauki na UAM pt. Co mówi kod kreskowy? Jego działalność organizacyjna, o czym już wspomniano, związana była z kilkukrotnym przygotowywaniem konferencji międzynarodowych, które odbywały się na UAM w Poznaniu.

Za swoją działalność naukową dr Michał Męczyński trzykrotnie wyróżniany był nagrodą Rektora UAM w Poznaniu,

Podsumowanie i wniosek końcowy

Dr Michał Męczyński posiada wyraźnie ukształtowane zainteresowania badawcze związane z wpływem sektora kreatywnego na charakter i przebieg procesów przestrzennych. Jest osobą o ukształtowanym warsztacie naukowym. Jego aktywność naukowa wyrażona publikacjami w czasopiśmie i referatami wygłoszonymi podczas konferencji naukowych jest bardzo dobra. Bardzo dobrze oceniam również działalność dydaktyczną, dobrze popularyzatorską i organizacyjną Habilitanta.

Uważam, że przedstawiona do oceny indywidualne osiągnięcie habilitacyjne stanowi oryginalne dzieło naukowe, wnoszące istotny wkład do współczesnej wiedzy na temat wpływu sektora kreatywnego na charakter i przebieg procesów przestrzennych. Pozostały dorobek naukowy także oceniłem jako bardzo wartościowy i powiązany z głównym nurtem zainteresowań Habilitanta.

Biorąc pod uwagę wartość naukową indywidualnego osiągnięcia habilitacyjnego w formie monografii i cyklu publikacji oraz pozostałego dorobku naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego uważam, że dr Michał Męczyński spełnia wymagania określone w Ustawie o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki, z dnia 14 marca 2003 roku (Dz. U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365 oraz Dz. U. z 2011 r. nr 84, poz.455) oraz Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r., (Dz. U. 2014, poz. 1383) i wnoszę o dopuszczenie kandydata do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Gdańsk, 18 marzec 2020 r.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line and a small flourish at the end.